

Яна ШНУРКО,
завідувачка відділу
зв'язків з громадськістю
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ОКРЕМІ АСПЕКТИ РЕАЛІЗАЦІЇ ЄДИНОЇ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Введення в Україні особливого правового режиму воєнного стану передбачає можливість тимчасового, зумовленого загрозою, обмеження конституційних прав і свобод людини і громадянина та прав і законних інтересів юридичних осіб із зазначенням строку дії цих обмежень [1].

Воєнний стан, серед іншого, зачіпає інформаційну сферу. Хоча за статтею 34 Конституції України, кожен має право вільно збирати, зберігати, використовувати і поширювати інформацію усно, письмово або в інший спосіб – на свій вибір. Здійснення цих прав може бути обмежене законом в інтересах національної безпеки, територіальної цілісності або громадського порядку з метою запобігання заворушенням чи злочинам, для охорони здоров'я населення, для захисту репутації або прав інших людей, для запобігання розголошенню інформації, одержаної конфіденційно, або для підтримання авторитету і неупередженості правосуддя [2].

Зауважимо, що до заходів правового режиму воєнного стану віднесено регулювання у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, роботи постачальників електронних комунікаційних мереж та/або послуг, поліграфічних підприємств, видавництв, телерадіоорганізацій, телерадіоцентрів та інших підприємств, установ, організацій і закладів культури та засобів масової інформації, а також використання місцевих радіостанцій, телевізійних центрів та друкарень для військових потреб і проведення роз'яснювальної роботи серед військ і населення; заборона роботи приймально-передавальних радіостанцій особистого і колективного користування та передачі інформації через комп'ютерні мережі (стаття 8 «Заходи правового режиму воєнного стану» Закону України «Про правовий режим воєнного стану») [1].

Крім заходів загальної дії, варто вказати на зміни у інформаційній сфері які спрямовані на врегулювання окремих питань. Приміром, 27 травня 2022 року Кабінетом Міністрів України було прийнято Постанову № 627 «Деякі питання перебування на території України іноземців та осіб без громадянства, які прибули в Україну для роботи кореспондентом або представником іноземних засобів масової інформації» [3].

Важливою законодавчою новелою за таких надзвичайних умов слід вважати підписання Президентом України Указу від 19 березня 2022 року

№ 152/2022, яким було введено в дію Рішення Ради національної безпеки і оборони України (далі – РНБО) від 18 березня 2022 року «Щодо реалізації єдиної інформаційної політики в умовах воєнного стану» [4].

Прийняття зазначеного рішення РНБО було обумовлене прямою військовою агресією з боку Російської Федерації, активним поширенням державою-агресором дезінформації, викривленням відомостей, а також виправдовуванням або запереченням збройної агресії Російської Федерації проти України, з метою донесення правди про війну, забезпечення єдиної інформаційної політики в період дії в Україні правового режиму воєнного стану, запровадженого Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженого Законом України від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ, урахуваючи вимоги Закону України «Про правовий режим воєнного стану», відповідно до статті 107 Конституції України [4].

Виходячи з викладених обставин, РНБО було прийняте рішення про те, що в умовах воєнного стану реалізація єдиної інформаційної політики виступає пріоритетним питанням національної безпеки, забезпечення якої реалізується шляхом об'єднання усіх загальнонаціональних телеканалів, програмне наповнення яких складається переважно з інформаційних та/або інформаційно-аналітичних передач на єдиній інформаційній платформі стратегічної комунікації – цілодобовому інформаційному марафоні «Єдині новини #UАразом». В зв'язку із чим, Національній раді України з питань телебачення і радіомовлення рекомендовано вжити заходів щодо реалізації цього рішення [4].

В цьому аспекті радник голови Офісу президента України М. Подоляк акцентував увагу на тому, що Указ президента не передбачає закриття будь-яких телеканалів, а спрямований на протидію поширенню дезінформації з боку Росії, викривленню відомостей, виправдовування збройної агресії проти України [5].

Наведені у рішенні РНБО та Указі Президента України заходи не означають будь-яких обмежень в реалізації права на інформацію для населення, а навпаки, дозволяють консолидовано подавати інформацію, уникаючи будь-яких загроз її викривлення чи приховування з метою дестабілізації ситуації в Україні. В аспекті протидії масовій дезінформації про українців та Україну, про причини, перебіг та засоби ведення війни, запропоновані РНБО заходи вбачаються нами вкрай доцільними та актуальними. Втім, для їх ефективного реалізації необхідним також є посилення контрольно-наглядової діяльності уповноважених суб'єктів у інформаційній сфері.

Список використаних джерел:

1. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12.05.2015 № 389 VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>
2. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. Відомості

3. Деякі питання перебування на території України іноземців та осіб без громадянства, які прибули в Україну для роботи кореспондентом або представником іноземних засобів масової інформації: Постанова Кабінету Міністрів України від 27.05.2022 № 627. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/627-2022-%D0%BF#Text>

Дмитро БОДИРЄВ,
старший викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

УДОСКОНАЛЕННЯ ВОГНЕВОЇ ПІДГОТОВКИ В ЗВО СИСТЕМИ МВС УКРАЇНИ

Для ефективного виконання своїх обов'язків, поліцейські повинні мати та постійно підтримувати досить високий рівень знань та умінь у сферах фізичної, вогневої та тактико-спеціальної підготовки, а також мати психологічну готовність до непередбачуваних ситуацій під час несення служби.

Досвід роботи працівників Національної поліції свідчить про те, що широке використання сучасного мобільного зв'язку, транспортних засобів та системи патрулювання сприяє, з одного боку, швидкому та оперативному реагуванню на правопорушення, а з іншого боку – різко підвищується частота контактів з правопорушниками і, в зв'язку з цим, значно почастишали випадки нападу на поліцейських [1]. Така тенденція висуває серйозні проблеми перед фахівцями закладів вищої освіти системи МВС України.

Процес вогневої підготовки на різних факультетах навчальних закладів не враховує особливостей майбутньої службової діяльності їх випускників, про що свідчить спілкування з співробітниками Національної поліції колишніми випускниками закладів вищої освіти системи МВС України і прямо вказує на таку необхідність.

На цей час існує ряд проблем, які впливають на рівень підготовки поліцейських, наприклад, стрілецькі тири, у багатьох випадках потребують укомплектування сучасним обладнанням. У цих приміщеннях потрібно створити умови, які будуть наближати до більш реальної, небезпечної обстановки, яка потребуватиме миттєвого вирішення та створення логічного висновку у вирішенні різнобічних проблем з якими можуть зіткнутись правоохоронці під час несення служби.

Також спостерігається недостатній рівень психологічної підготовки поліцейських до дій в екстремальних ситуаціях, відсутність належної